

BESLUT

2011-12-22

Dnr: 11/01131

SAKEN

P1-morgon, 2011-05-04, inslag om en inställd konsert, fråga om opartiskhet

BESLUT

Inslaget fälls. Granskningsnämnden anser att det strider mot kravet på opartiskhet.

FÖRELÄGGANDE

Sveriges Radio ska på lämpligt sätt offentliggöra nämndens beslut.

INSLAGET

Inslaget handlade om att Växjö kommun hade ställt in en konsert med ett hip-hop-band efter att polisen varnat om att bandet sjöng drogförhårligande texter. Skol- och barnomsorgschefen i Växjö närvarade och berättade varför han tagit beslutet att ställa in konserten. Programledaren introducerade därefter NN, programledare på SR Metropol, och undrade vad hon hade att säga om beslutet. NN svarade att hon var med i egenskap av musikjournalist också, och inledde med att fråga kommunens företrädare om kommunen även gått in och tittat i de skattefinansierade biblioteken och förbjudit till exempel boken *Snabba Cash* som också skulle kunna tolkas som drogförhårligande. Hon menade att det kommunen gjort gick stick i stäv mot vad ett demokratiskt samhälle stod för eftersom det inte var meningen att myndigheter och polisen skulle gå in och titta på låttexter. Hon frågade vidare kommunens företrädare vilka andra länder som också censurerade musik och kultur och berättade att det handlade om Sovjet, nazityskland, Iran och så vidare, och sa att hon ansåg att det vi hade här var en kommunal tjänsteman som sysslade med förhandscensur. Kommunens företrädare svarade att han inte förbjudit gruppen att spela och att han inte över huvud taget hade förbjudit någon att lyssna på deras texter utan att han endast sagt att Växjö kommun inte var beredda att på skattebetalarnas bekostnad arrangera en konsert med bandet och att det var en oerhörd skillnad mot

nazityskland bland annat. NN svarade ”Nej, det är nog ingen skillnad ser du”. Programledaren frågade NN om det var helt orimligt att kommunen bestämde vad kommunen skulle använda pengarna till och fick till svar att ”Ja, det är det”. Hon menade att en stor del av skattebetalarna ville se den här konserten och att kommunala tjänstemän inte skulle syssla med förhandscensur. Hon vill att de i så fall skulle gå hela vägen och också plocka böcker ur biblioteken och ha förslag över vilka artister som i stället skulle uppträda live och vilka böcker man skulle ha, för då skulle det klart ställas på sin spets vad som är myndigheternas roll i samhället.

Programledaren avslutade inslaget genom att säga att sista ordet fick gå till ”NN, programledare på SR Metropol”. Han tackade henne och skol- och barnomsorgschefen för att de velat vara med i *P1-morgon*.

ANMÄLAN

Anmälaren kritiserar att det var en journalist på Sveriges Radio som debatterade med kommunchefen som ställt in konserten. Anmälaren anser att Sveriges Radio borde ha hittat en oberoende debattör. Han anser också att journalisten fick mycket mer tid att klargöra sitt resonemang och ställa egna frågor, vilket gav henne en programledarroll som ytterligare underströk för lyssnaren att hon företrädde Sveriges Radios åsikter. Han är också kritisk till att debattören tilläts att likställa Växjö's agerande med händelser i nazityskland och Iran utan att kommunens företrädare fick annat än begränsade möjligheter att bemöta påståendet.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Radio (SR) anser inte att inslaget strider mot kravet på opartiskhet och anför som stöd för det i huvudsak följande.

P1-morgon är ett aktualitetsprogram som fördjupar nyheter och belyser och granskar aktuella samhällsfrågor. En viktig del av programmets uppdrag är att genom debatter polemisera deltagarnas åsikter och underlätta för lyssnarna att själva ta ställning i de frågor som tas upp. Växjö kommuns beslut att stoppa en musikgrupp från att framföra sin musik, på grund av innehållet i deras låttexter, är ett bra exempel på en aktuell och angelägen fråga.

NN är kontrakterad som programledare för SR Metropol. Hon är dock, utöver sitt programledarskap på radion, även frilansande musikjournalist och har hip-hop som en av sina specialiteter. Det var i denna egenskap som hon blev inbjuden att delta i programmet, något hon själv tydligt framhöll i debattens inledning. Inte vid något tillfälle under debatten hänvisade hon till eller lutade sig mot sitt uppdrag som programledare för SR Metropol.

I den inledande intervjun fick omsorgschefen berätta utförligt om bakgrunden och motiven för att stoppa musikgruppen. Även i debatten fick han gott om utrymme att redogöra för skälen till kommunens agerande. Båda deltagarna fick svara på kritiska frågor från programledaren, som även fördelade ordet mellan dem och såg till att kommunens företrädare fick tillfälle att bemöta NN:s påståenden och frågor. SR tillbakavisar därför att det skulle råda någon snedfördelning i programtid mellan debattdeltagarna. Att det i en debatt förekommer frågor, och ibland även kritiska sådana, mellan debattdeltagarna ligger i sakens natur.

SR anser vidare att NN inte tog ställning för drogförhärmande budskap riktat till barn. NN:s jämförelse mellan kommunens agerande och gärningar utförda i historiskt totalitära regimer kan framstå som tillspetsad. Dock syftade liknelsen till att belysa en viktig princip om musikers rätt att utöva sin grundlagstryggade yttrandefrihet. Detta är en fråga av grundläggande betydelse som kräver allsidig belysning och debatt i ett demokratiskt samhälle.

AKTUELL BESTÄMMELSE

SR ska bedriva programverksamheten opartiskt och med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i radion (6 § i sändnings-tillståndet).

Kravet på opartiskhet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Bestämmelsen innebär bland annat att en programledare eller reporter inte får göra värderande uttalanden eller ta ställning i kontroversiella frågor. Med hänsyn till den vidsträckta yttrandefriheten kan kraven ställas lägre i fråga om intervjuade, debattdeltagare och andra så kallade tillfälliga medverkande.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att NN presenterades som programledare i kanalen SR Metropol och hon är således en sådan företrädare för programföretaget för vilken kravet på opartiskhet gäller. Granskningsnämnden anser att hennes kritik mot kommunens agerande var mycket långtgående och innebar ett ställningstagande i en kontroversiell fråga i strid mot kravet på opartiskhet.

Detta beslut har fattats av Kerstin Calissendorff, Jan-Erik Billinger, Nina Wormbs, Annika Åhnberg, Elisabet Bäck, Leif Hedman och Helena Jäderblom efter föredragning av Anna Dingertz.

På granskningsnämndens vägnar

Kerstin Calissendorff

Anna Dingertz